

všemi předměty. Tato možnost bývá v kurikulech zmiňována pouze okrajově, velmi výraznou výjimkou je však Francie nebo Hongkong, viz rámeček Encyklopedie 1.

To, že výuka čtení prolíná celým kurikulem, se odrazilo u některých zemí i ve využívání materiálů z jiných vyučovacích předmětů. Učitelé byli dotazováni, zda materiály z jiných vyučovacích předmětů používají při výuce čtení jako základní učební pomůcku, nebo pouze jako doplněk, případně vůbec. V mezinárodním průměru má přibližně pětina žáků učitele, kteří využívají tyto materiály při výuce čtení jako základní učební pomůcku, v některých zemích se toto číslo pohybuje až kolem 40 % (Izrael, Anglie, Kanada, Austrálie), v České republice je takových žáků 6 %, na Slovensku 1 %.

Přestože Hongkong má ve svém kurikulu deklarovanou podporu čtení v rámci celého kurikula, ve využívání materiálů z jiných předmětů se toto neprojevilo, naopak hned po Dánsku s 35 % má Hongkong s 31 % největší podíl žáků, jejichž učitelé tyto materiály jako základní učební pomůcku nepoužívají vůbec.

ČTENÍ PROLÍNÁ KURIKULEM

Encyklopedie 1

Francie

Ve Francii je kladen velký důraz na mluvený projev, na čtení (s prvky literatury) a psaní a na rozšiřování slovní zásoby, studium gramatiky a pravopisu. Čtení a psaní jsou systematicky propojovány a jsou denně prakticky procvičovány ve všech předmětech, nikoliv pouze ve francouzštině. (str. 231)

Hongkong

Ministerstvo školství podporuje koncepci čtení napříč kurikulem, tím se žáci učí využívat a aplikovat své čtenářské dovednosti ve všech vyučovacích hodinách. (str. 289)

3

Výuka čtení v rámci mateřského jazyka

Výuka čtení je ve většině zemí realizována v rámci mateřského jazyka, nicméně podíl času, který je věnován výuce čtení, se v jednotlivých zemích liší. Učitelé rozdělují čas vymezený výuce mateřského jazyka mezi následující oblasti: čtení, mluvnice a pravopis, slohové práce, mluvený projev a poslech a jiné.

V mezinárodním srovnání je nejvíce času vymezeno čtení, v České republice je největší pozornost věnována mluvnici a pravopisu (viz obr. 3.1). Česká republika dosáhla se 46 % největšího podílu ze všech zemí, hned za Českou republikou následují s 37 % Belgie a Slovensko. Naopak Česká republika (11 %) se Slovenskem (12 %) věnují ze všech zúčastněných zemí nejméně pozornosti psaní slohových prací, tato dovednost se těší největší oblibě především v anglicky mluvících zemích: Anglie (36 %), Nový Zéland (33 %) a Austrálie (29 %), dále ve Švédsku (29 %), v Kanadě (28 %) a v Portugalsku (27 %).

	Mezinárodní průměr (%)	Česká republika (%)
Čtení	30	25
Mluvnice a pravopis	24	46
Slohové práce	20	11
Mluvený projev a poslech	18	13
Jiné	8	5

Obr. 3.1 Podíl času při výuce mateřského jazyka věnovaný nácviku vybraných dovedností